

Welkomstwoord Gerdi Verbeet

Bijeenkomst organisatoren lokale herdenkingen en vieringen
Leerhotel het Klooster te Amersfoort, 24 maart 2018

Dames en heren,

Fijn om u allen weer te zien hier in het mooie Amersfoort.

De burgemeester, Lucas Bolsius zal u zo meteen toespreken.

Ik vind het fantastisch dat we hier opnieuw bij elkaar kunnen komen op deze bijzondere plek in deze prachtige gemeente.

In november vorig jaar stonden we stil bij het 30 jarig bestaan van het Nationaal Comité. Bij die gelegenheid heb ik u bedankt voor uw inzet omdat herdenken en vieren alleen maar goed gedaan kan worden als het hele land erbij betrokken is. Dat kan alleen met de inspanningen van vrijwilligers. Mensen zoals U. Alleen dan is herdenken en vieren iets van het hele land, van alle mensen.

Daarom vind ik het ook zo belangrijk dat we elkaar regelmatig opzoeken. Zodat we ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren.

Vandaag blikken we vooruit op de herdenkingen die gaan komen. De herdenkingen van dit jaar - die in het teken zullen staan van het Jaar van Verzet - maar ook die van de komende jaren – die vooral in het teken zullen staan van 75 Jaar Bevrijding.

Zo neemt historicus Bas Kromhout u zo mee aan de hand van het schitterende essay dat hij voor het Nationaal Comité schreef

over de beeldvorming van het verzet.

Hij geeft daarin aan dat het beeld van het verzet niet statisch is, maar dat iedere generatie zijn eigen inkleuring geeft aan de betekenis van het verzet in de Tweede Wereldoorlog. In die zin is dat een mooie parallel met het boek dat bij onze vorige bijeenkomst centraal stond over de geschiedenis van 4 en 5 mei van Ilse Raaijmakers. U heeft destijds allemaal een exemplaar van dit boek ontvangen. Mocht u er de vorige keer niet bij geweest zijn, vraag even aan een van de medewerkers van het Nationaal Comité of er nog een boek beschikbaar is.

Ook Ilse geeft in haar boek aan dat iedere generatie het herdenken van de Tweede Wereldoorlog en de oorlogen daarna op haar eigen manier vormgeeft. U speelt daarin een belangrijke rol. Dat is niet altijd eenvoudig. Zeker niet in deze tijd van politieke versplintering. Zoals de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen heeft laten zien. Als voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei probeer ik de dialoog te stimuleren tussen heel verschillende groepen mensen over vraagstukken van oorlog en vrede, over het belang van onze democratie en de rechtstaat, over vrijheid.

Mijn grote wens is dat de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog voor verbinding zorgt tussen oude en nieuwe Nederlanders. Dat we voorkomen dat we gaan spreken over onze oorlog – en geen boodschap hebben aan de oorlogen waar anderen onder lijden of geleden hebben. Dat we geen boodschap meer hebben aan verhalen uit de mond van vluchtelingen die trauma's hebben van bombardementen en van de vlucht die ze hebben meegemaakt.

Juist vluchtelingen zullen begrip hebben voor het verdriet dat de nabestaanden van slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog nog steeds met zich meedragen.

En ze zullen respect hebben voor de mensen die hun leven verloren hebben omdat zij in opstand kwamen tegen de bezetters, de onderdrukkers. Laten we hen en hun ervaringen betrekken bij het herdenken van de verschrikkingen van de oorlog en het vieren van de vrijheid.

Dat geldt ook voor onze militairen die zich dag in dag uit, overal ter wereld, inzetten voor vrede en veiligheid. Zij weten wat de mensen ter plaatse beleven, zij weten wat het is om een oorlog te voeren en mee te maken. Laten wij met elkaar, oude en nieuwe Nederlanders, hoogopgeleiden en lager opgeleiden, stedelingen en dorpelingen, militairen en burgers al die ervaringen uitwisselen, elkaar troosten en er samen lering uit trekken.

Vanuit die gedachte zullen wij ook de komende herdenkingen tegemoet treden. Herdenkingen die in 2019 en 2020 in het teken zullen staan van 75 jaar bevrijding. Vooral in het zuiden van ons land – dat uiteraard al in 1944 is bevrijd – zijn de voorbereidingen op het lustrum al in volle gang. Mart de Kruif, die namens het Nationaal Comité en het fonds het activiteitenprogramma coördineert en Niels Weitkamp die vanuit het Nationaal Comité de lustrumactiviteiten organiseert, vertellen u daar straks meer over.

Het is een bijzonder jubileum omdat het de laatste lustrumviering van de bevrijding is waarbij de generatie aanwezig kan zijn die de oorlog zelf nog bewust heeft meegemaakt.

Daarmee vormt deze viering en herdenking als het ware een scharnier tussen de herinnering van hen die de Tweede Wereldoorlog aan den lijve ondervonden en de geschiedenis.

Ik vind het belangrijk dat iedereen die in het kader van het lustrum iets wil organiseren, kan meedoen. Uit voorgaande lustra weten we dat overal in het land initiatieven zullen zijn om de bevrijding en vrijheid te vieren. Vaak zijn dit lokale initiatieven, bijvoorbeeld ter herinnering aan de dag waarop de stad of het dorp in 1944 of 1945 werd bevrijd. Deze lokale initiatieven koesteren we. Het is zaak om al die initiatieven een plek te geven binnen de herdenkingen en vieringen die de komende jaren gaan plaatsvinden. Coördinatie en afstemming tussen de lokale, regionale, landelijke en zelfs internationale initiatieven zorgt ervoor dat we met elkaar een krachtige en betekenisvolle lustrumviering kunnen organiseren.

Wij vanuit het comité proberen u daarbij te steunen waar mogelijk. Of het nu gaat om adviezen op het gebied van afstemming, het betrekken van jongeren, inhoudelijke inspiratie of communicatie: het Nationaal Comité staat voor u klaar.

Ik wens u een inspirerende dag toe.